

ЭБИИ ОТУ БУЛУГА ҮЛЭЛЭНИЭБИН

Олууну 5 күнүгөр кыстыгы тэрийишэ удуустаны суһал муньада буолла. Муньааха улуус баһылыга С. И. Яковлев, тыа хаһаайыстыбатын салалтатын начальнига А. С. Филатов, "Чурапчы" ТХПК бырабыланынатын председатели А. Т. Ноговицын, ветеринария салалтатын начальнига П. И. Старостин, тыа хаһаайыстыбатын салалтатын специалистара, нэһилиэк баһылыктара, нэһилиэк хаһаайыстыбатын тыа хаһаайыстыбатыгар специалистара кыстыгыны ыстылар.

Штаб муньаада бастаагы боптурууһунан "Муньаада" ТХПК дириэктэра А. И. Сивцев кыстык турутар отчуота испилини. Кооперативка 257 ынах сүөһү, ол иһигэр 73 ынах иһигилэр турар. 628 сылыаахтар, ол иһигэр 400 бис. Олоромо 120 борооску көрүлэр. Билингити туругуһун 5 ныйрай төрөтө. Кыстыгы этэннэ турууруга тоһо от таада буолара быһааннамыт. Мизэстэр баар оттору таһынан 184 тонна от тизинэ, аны 5 массына от бу күнүгө тизиллэхтээх. ТХПК чэпчэтиилээх, босхо иккискороманы, зернофураһы кэмиз-

гар ылан туһаны. Саага хотон тутулан үлэсэ илбирэктээх. Манн таһаарылаахтык үлэстэргэ, сүөһүтүн ытылар борооуукуһуһу үлэстэргэ сир огостоллоругар трактор, "Молоковоз" массына, онтон да атын тизиниэ, оборудовани наада. Итинн быһаарарга тыа хаһаайыстыбатын министриэтибэттэргэ иэс биэрэргэ көрдөһүү, сайаалка түһэриктэр. Нэһилиэк сиритэр 2 борооу өлөрүттэр, хас баара, төһө хоромуһу таһаарыта биллибэт. Кооператив хонтуората умайа, үп-харчы, финансовый балаһыанна өтгүнэн уустуктары көрсө, көнөрүүтэ үлэ ытылар.

Иккис боптурууска улууска от таһылыгы турутар "Чурапчы" ТХПК бырабыланынатын председатели А. Т. Ноговицын иһигинэригэр отордо Оту таһыны бу күнүгэ, сүөһүгүн, түмүктэнэн эрэр. Сэттэ массына от Кобойиттэн кэллэхтээх. Нэһиликэннэ сайаалкалаабыт ото аралыһына. Кэм тэрээһиннээхтик мизэстэр, атын улуустарга мобилнай этэрээттэри тэрийэн оттоолууттар арыах оту атыластылар. Ол арээр, күһүн кэнчээр, үүмүс-

таһаан, тынны кыһын туран, сыгы кыстыгар күчүмэйдэр үөскэтилэр, анбах от, эби аһылык ороскуоттанар буолла. Эби от атылаһылыгы үлэстэр ытылылар. Билигин нэһилик-тэргэ хас бирдии хаһаайыстыбаны кэрибэн, от сипааһын учуоттааһын ытылар. Сүөһү, сыгы кыстыгар комбинорм, зернофураж кыстыкка илбирэн бааран хаста да аралыһан түгүһүһэ. Бу өтгүнэн көмө өссө да онгоһуллуот.

Муньааха кыстыгыт нэһилик бэрэстэбинэллэригитэн "кыстыгы турууруга сайаалка түһэри, атын улууска тизин, от пресстэн адалар дьону тэрийэн ытылаахтыг этэ дуо?" диин ыһытыга үгүстэр "бэйэбит кууспүтүнэн сыл тахсабыт" дэтилэр. Дьыл оройо эр буолбутунан, кыстык балаһыанна уустугурубутунан өссө төсүл аарыһан-суоттанан көрсө, эби оту булунарга үлэлэһэргэ быһаарылына.

Усүһүнэн, ветеринария салалтатын начальнига П. И. Старостин иһигинэригэр отордо. Кини эмилэн хааччылыгыта үп-харчы кэрэһимчыгын эттэ. Онон сыгы үөнүн түһэриһэн 80 бырыһыан,

битэмииннэһиһинэн 70 бырыһыан эр хааччылылар. От хааччылыбата бэрэ дуох. Үчүгэй, куһаҥн оту буккуһан, төбөн-сахыйан аһааһа. Сүөһү, сыгы ырыһаннаһына тахсан эрэр. Мантан сааскы өтгүтэр ити кутталы үөскэтэр. Билингити туругуһун 638 ынах, 57 сыгы төрөтө. Сыгы быраһылыта баар. Төрүүсү ылыта, көрүүтэ-хараһылыта болдомтуу ууруохха. Прямительстан амсэ-томхо, битэмииннэн хааччылыгыта. үгүөрү үбү көрөргө туруорсуохха.

Бу күнүгэ улуус салалтата нэһиликтэргэ сылдан, кыстык туругун бэрэбирэктэтир, муньахтары тэрийэр, кыһалары быһаарсар.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Үөрэх-иити

ОБОНУ ИИТИИГЭ ТУРУНАБЫТ

Д.Д. Красильников аатынан Мугудай орто оскуолатыгар "Нэһиликэннэ иити кыстыгынан бөһүгэ" диин тизиллэх кустовой семинар ыһылыһы. "Тэрилтэ, общественнай хамсаһынн ороку иити кыстыгына" дакылаатынан "Мугудай нэһиликэ" МТ депутаттарын үөрэхтэһиннэ хамсаһыһыатын председатели Н.С. Попова кыстыгыны ыһыта. Наталия Самуйлова үгүс дьонноох-сэргэлээх нэһиликэс өстибэтти, Мугудайга уонтан тахса эдэр ыһы кэлэн үлэһин-хамсыны сылдыһаары кинилэргэ сөптөөх усулуобуйа онгоһулларын, онгоһулдуохтааһын, ыһы олоһо туруктаах, чөл буоларын туһугар туох үлэ ыһылыһытытын, ыһытылаахтааһын туһунан сипыһын биллиһинэрдэ.

Салгыы "Чөл олох-тыа сирин сайдыыта" диин тизмээр боскөдөннэ нэһиликэс спорка инструктора С. Д. Полятинская отордо. Спорт 16 көрүтэр федерация талан үлэлэппиттэр. Ол түмүтэр спорка 3-с биригистээх мизэстэтигэр түсүлэхтэр.

Семинар пленарнай чааһыгар "Дьыс кэрэһиннэ иити" диин тизмэнэн 8 оролох ийэ Марина Валерьевна кыстыгыны ыһыта. Кини оролоро баары оскуола бастыһнара. Үс ороло оскуола президенигэр талыһан үлэлэһиттэрэ да элбэктэр. Билигин иккис ороло оскуола суолулар билэтик үктэммит ыһы. Бир ороло устуһуон, кырата уһуһуан иһигилээччитэ Марина Валерьевна оржу дьыс кэрэһиннэ иһигиһа аҕа улахан орооллаарын уонна үлэһин иһиги кэдүүстээһин тоһорлоон биллэтир.

Эбиэт кэмизэр баай-талым аһаах остуол тула олорон санааларын атастаһылар, ыһылыт иһиги, эбэтэ М.В. Окопешникова "Саха төрүт аһа-доруубуйа төрдө" диин тизмээр бэйэтин көрүүлэрин биллиһинэрдэ. Быһырыһын туруорсан, буфетка надылаһа бир күнүгэр сахалык аһынан аһаалларын

Дьыс кэрэһиннэ иһигиһа кэрэһиннэ, сатабылыта үөрэхтэһит.

хааччылыта.

Эбиэттэн ийэһэ "Дьыс кэрэһиннэ таһыгар дьарыга - орду иһиги сабыһыла" диин секцияны соторутаарыта улуус бастыг кылааһын салайааччытын аатын уонна республика кыттар чыһэксэ тиксигит Д.И. Михайлова иһигин-садалаан ыһыта. Бахсы нэһиликэтигэр төрөһүт В.К. Слепцова "Дьарыктаах кини чөл куттаах" 9-с кылаас төрөһүтүгэр иһигэр үөрүүһэтигиттэн, "Күбэйэ" түмүү үлэтин уопуттан, "Чуораанчык" уһуһуан иһигиччигэ В.Д. Пермякова "Обүгэ ооннуулар оро толкуһуур дьоруун сайыһнарыһа", "Чуораанчык" уһуһуан иһигиччигэр А.Д. Сивцева, С.А. Артемьева "Оро остуруйа көнүү иһигиһа үөскэти" маастар-кылааһы ыһытылар.

Үрдүк култууралаах киниһи иһигэ дьоруулаах дьон сатабылын туһаны "Иккис секция: "Күбэйэ" түмүүттэн Е.П. Катакова, Р.И. Терютина, "Иһэ" лигера-

турнай куруһуок үлэтигэр Е.Д. Попова, Е.П. Дьячкова, Телей нэһиликэтигэр М.Н. Смирникова, "Сахалык хамсаһылаах ооннуууан орду эт-хаан өтгүнэ эрчийи" диин тизмэнэн - Чуораанчык уһуһуан иһигиччигэ С.И. Тарабукина, "Оро тыһын сайыһнарыһа" диин тизмэнэн - "Чуораанчык" уһуһуан иһигиччигэ М.И. Аммосова кыстыгыны ыһылар.

2-с секцияны ТМО-нан уруок ыһыгытыгар 1-кы мизэстээх, регионна сипиһилээхтик кыттан, амиз республика улуус чыһин көмүскүү барыахтаах С.С. Мыреев салайда. Бу дьору күнүгэ 5 оролох Мария Егоровна Жиркова кыһыһы, үс сипин кытта кыстыгыны ыһыта олус кэрэхсэбиллээх. Александра Егоровна оро сылдан ийэһэ иһиги кэмизэр баайыһын дьарыкталларын, ол олорон арааһы кэпсэтэллэрин иһиги тыһынан сэлэргэтэ Кини хайдах ийэтэ куручүгү тутартан садалаан, сап дьуһуну аттарарга, схе-

манан аарарга, ол түмүтэр оскуола иһигэр, туох да таһыһыта суох, уон иһиги көрүтэр, эбэр буолан киирбитин, ол да иһин математик иһиги ыһытын кэпсэтэ. Үс кэрэһин кыргытара иһигэр өрбүт танаһарын муодалаан көрдөрдүлэр. Олоһо дойдутун героидара" диин онгоһугун олус сэнээр көрдүбүт.

Сөбүлүүр дьарыктарыгар оролорун кыстыһыннан, үтүгүнэрэн иһиги, оро үлэни таһыһы, ыһыгы, сир-майгы өтгүнэн чоһуллар, аһыһыһа, уһуан дууһааһа, олус сыһаһыһа, дьоруулаах, олус бэлэмнээх, бэйэтин мизэстэтин сатаан булунар кини буола улаатара саарбаа суох. Манн төрөһүтүгэр чыһаах иһигиһигэр оро кинилэр кыһаларын, үөрүүлэрин, иһигэһигэр, үгүс өрүттэрин барытын билэр, өйдүүр, көмөлөһө сатыр, дьонунан иһиги туттар кини буола улаатар. Холубур, Раида Ивановна, Федор Николаевич Терютина, Түөрт оролоро төрдүн

үрдүк үөрэхтээх, үлэлээх, кэрэһинээх, оролох, олус суолларын булбут ыһылар. Иһиги оролоро оскуола кыһык көмүһүнэн бүтэриктэрэ. Ыһы көрүүһүн, 4 уолу иһиги таһаарыт Күнэй Григорьевна, Илюкентий Илюкентьевич Аммосовтар дьыс кэрэһиттэрин. Кинилэр оролоро оскуола урууһа хойутаан бир да сэмэни ыһыта, үгүс холобурута сыһыар бастыг үөрэхччилэр, общественниктар. Проня Президент елхатылар сыһыар чыһин ыһыта. Ити барыта төрөһүтүгэр үгүс холобурутар кэрэһэ уһуһулуһу иһигиһа-эйлээх дьыс кэрэһин оролоро. Дьыс, онон оро дьыс кэрэһин холобурутар үлэһ иһигиһа тахсар диин түмүккэ кэллибит. Онтон онно эби үөрэх тэриһтэһигэр эйгэлэрэ, общественность бирэс сөмүлүһөн үлэлэһэһигэр кыһыһа кыһыһа, күүстээх личины иһиги таһаарыаһа сөп эбит.

Семинар түмүгүнэн санаа атаһаһыта буолла. "Чуораанчык" уһуһуан сибидиссэй Н.С. Попова: "Оро сырыһаһыһыта общественнай тэриһтэ баара наһаа үчүгэй этэ. Үөрэнэччилэргэ аналаах тэриһтэ уһуһуан көрүлүүһэ наада. Уонсайыһан оро эһигиһигэр диин билэрин сипиһилээх. Оро аналаах тэриһтэ баар буолуохтаах. Үөрэнэччи иһиги кэмизэр төрөһүт толору эһигиһигэр сүгүһтээх" диин байэтин санаатын тизэртэ. М.Н. Смирникова Телейте оро тэриһтэ, начаалнай кылаастарга баһаатаһылар диин баалларын, начаалнай кылаастар "Сардаҥа", "Санда", "Эрэл" диигитэ араһаһыларын, өссө "Коммунарскай сбор" үлэлэһигэр иһигиһа киирдилэр, сүбэлэр ыһыһыһылар.

А.Ф. НОГОВИЦЫНА.

РоссельхозБанк

Якутский региональный филиал

биэри дээн буолар. Ону таһынан ол кыайыгьт контрагын толоруута кредити биэри дээн эмиз баар. Кредит мунутуур кээмэйэ - 45 млл солк, болдьору - 1 сылта дээр. Бу кредити биэри ура-

аһынга, арыы сыаһын туту-утугар ода, кредиттэри биэрэр. Ону таһынан субсидиялаах да, субсидияга да суох сыаллаах кэтэх хаһаайыстыбалар дьонно (ЛПХ), атын кредиттэрин кычча-

10 СЫЛЛААХ ҮЛЭ ТҮМҮКТӨРӨ, САГА СЫЛ СОРУКТАРА

2003 сыл сагатыгар Саха Республикатыгар "Россельхозбанк" ААУо Саха сири-нээри салаата (филиал) үлэ-тин сағалаабыта. Уон сыл-лаах үлэтин түмүгүн салаа дүрүктэрэ Александр Ки-ров манньах кэспир:

"Биһиги кризис кэниг-тэн тутта аһылыбыһыт - үлэлииргэ уустук ээ. Бааны кытта үлэлииргэ ыра-хаттардаах кэм ээ. Сорох кредит биэрэр тэрилтэлэр килийиннэрин букатынна-ахтык сүтэрбиттэрэ. Атыт-тар, төттөрүтүн, бигэ тирэх-тэхтэрин, үлэлиир кыахта-ахтарын дакаастаабытара. 2003 сыл олунньутар биһиги баамыт тыа сири-н олохтоохторун кредит-тэһингэ урагы этиилэр-дээрбиттэн, киллэр наадала-рын, кыһалдаларын толуйар соруктаах үлэбитин сағалаа-быһыт.

Сылтан сыл баалаамы-тын кэнтэтэр кэнтэтэн, олох-хо киллэрэбит элбээн испи-тэ. Ол түмүгэр өссө биир түһүмэххэ үктэнэн, тыа хаһаайыстыбатын сайына-рарта анаммыт бырагыраам-малары сэргэ, баан араас универсальной өнгөтүн онготор кыахтаммыһыт. Билигин туругунан Дьоку-ускайга эрэ буолбакка, республика араас мунуукта-рылар эбии 16 офисыт үлэ-лиитураллар. 2013 сыллаагы баалаамыгынан Нерюнри-га сага офисы аһахтаах-пыт.

Саха сири-нээри салаа кыада, биер киһи курдук үлэлиир модун дьулуура бүтүннү күннээри түмүтү ситиһэргэ төһүү күүс буол-бута. 2013 сыл тохсуньу 1 күнүнээри туругунан биһиги салаабыт кредиттир бар-тыбыала 15,8 млрд. солк. тэниэста Итигэн 11,4 млрд. солкуобай - 63 %-нан эбил-либит юридическай сирэй-дэр уопсай кредиттир бар-тыбыаллара. 2013 с. тохсун-ьу 1 күнүнээри туругунан юридическай сирэйдэр кил-лэрбит үптэрэ 3,4 млрд. солк. тэниэста. Ити 2012 сыл сағаланыгытынааҕар 49 %-нан улахан.

Биердүүлээн дьонно кредиттир бартыбыалыт 01.01.2013 с. туругунан 4,4 млрд. солк. буолла. Ол аста биер сыл иһигэр 40 %-нан улааппыт. Ити кредиттир бартыбыалыт сүрүннээн потребительскэй уонна лю-текка кредиттин суотугар үрдээтэ. Онуоха эбии кредит бырагырааммаларыгар кэ-тэх хаһаайыстыба сайды-тыгар бэриллэр кредит өлүүтэ ылар. 2012 сыла би-иридилээн дьонно кирибит

үл, 2011 сыла тэниэстэххэ, 67 %-нан үрдээбит. Итиги сэргэ баан каартатын би-аһеһа сайдан иһэр. Билигин туругунан республикага 48 банкомат үлэлиир.

Россия үрдүнэн биерди-лээн дьонно бастыг үлэтин иһин Саха сири-нээри салаа "Лучший региональный фи-лиал по розничному бизне-су" дээн номинацияга Бочу-огунай грамотанан, 2012 сыл бастагы анарыгар кредит-тир бартыбыал баалаһын толоруу иһин Махтал суру-гунан нағараадаламмыһыт. 2012 сыл түмүгүнэн биһиги салаабыт тутуспут ситиһи-лээх суолуттан туораабата уонна Саха Республикатыгар бигэтик үлэлиир.

Сага сыла биердүүлээн дьонно кредит уонна харчы угуу сага көрүгнэрин таһаарыахпыт. Билигин ту-ругунан "130 лет роста" дээн харчыны угууга акция бара-тулар. Бу акция харчыла-рын табатык уонна барыста-ахтык туһанахтарын бағарар килийиннэрибитиг-гэр анаар. Ону таһынан "Миллион под 12,5 %" дээн кредит сага көрүгүн биэрэ-ри сағалаатыбыт.

Бүгүнгү күнгэ дойду уонна регионнар экономикаларын сайдыгыт-гар аччыгый бизнес сүткэн кылааты киллэрэр. Ону учу-оттаан туран, "Россельхоз-банк" ААУо аччыгый би-знесстэх дьонно кредит би-эрэргэ бастайааннай үлэни ылар. Саха сиригэр баан аччыгый бизнескэ кредити биэрэр салаатын (отдел) ас-пыта сылтан орто Бүгүнгү күннээри туругунан, баан 20 араас кредит бырагыраам-матын бөлөмнөтэ. Ити кре-диттэр сүрүн урагылары - до-кумуонары судургутук уонна түргэнник көрүү. 2012 сыла аччыгый бизнеси өйүүр бырагыраама чэрчиг-тинэн Саха сиригэр биһиги баамыт 2,2 млрд. солк. к-редиткэ биэрэн 600 тэрилтэ-ни үбүлээтэ.

Тыа сири-н бигэтик сай-ыларар сылтан Саха сири-нээри "Россельхозбанк" уон-на бааһынай хаһаайыстыба-лар уонна кооперативтар ик-ки ардыларыгар биергэ үлэ-лииргэ дуоғабар түһөрс-ииттэрэ. Дуоғабар чэрчиги-нэн кредити биэри усулуо-булатын, бэраэдэтин сайы-нары, тупсары, онно ана-ан үлэлиир бөлөхтөрү тэ-рийи, араас конференциялары, семи-нарлары, "төгүрүк огуолла-ры" уонна улууска тийэн ааһылар лексийэлэри тэ-рийи барыахтаах.

Аччыгый бизнесстэх предпринимателлэргэ анаан "Россельхозбанк" кредитти-ир бырагыраамматын арааһын кэнтэтэн биэрде: тус овердрафт, солуюска стра-ховката суох кредити биэ-ри, бааһынан-дуолуон махтиэте суох кредит, уонна атыы-тутуу (закупка) куон-куруһугар кыггыла кре-дит. Ити кредит арааһын тыа хаһаайыстыбатын табаарын онгортон таһаарааччылар эрэ буолбакка, промышленноска, эрпэнгэ уонна өнгөтү онгорууга үлэ-лиир предпринимателлэр эмиз туһанахтарын сөп.

Ити кээктэн сүрүннээн "Доступный" уонна "Рацио-нальный" дээн кредиттэр эл-бэхтик туһанылаллар. Ки-лийиннэргэ ити икки кре-дит манньа ирдэбиллээх бу-лан табыгастаах: регистра-цияламыт күнүттэн 6 ый-тан итэҕэһэ суох (эриэн тэ-рилтэлэригэр 3 ыйтан итэҕэһэ суох), үлэти тулар бизнесстэх, бизнеси бас би-лээччи (эбэтэр кэргэнэ) мах-тиэһигтэх (поручитель) бу-олуохтаах. Ону таһынан харчыны кредитинэн из-ылар килийиннэрибитигэр ити бырагырааммалар ман-ньа табыгастаах усулуобуй-ахтаах: бизнеси анаарарга салайар (официальная су-ох) отчуот, арыах докумуон, кредити сабарга хас биерди предпринимательгэ тус-туһунан болдьохтоһун, ту-тулуга суох сыанабыл ир-дэмнэ (хамсаабат баай-ду-ол, эбийиэктэртэн урагы) уонна солуюк страховкала-мата.

Үөһэ быһаарылыбыт кредиттэр өссө манньа ура-тылаахтар. "Доступный" к-редит - кыгас болдьохтоох уонна инвестирильыт сы-аллаах (3 сыла дээр) солу-ога суох 1 млл. солк. дээр. Бырыһыана да кыра - кре-дит болдьоуттан көрөн сыла 15,06 %-тан 18 %-на дээр.

"Рациональный" кредит - 1 мллүйүөнтөн 15 мллүйүөнтэ дээр 5 сыла биэри. Бастагы төлөбүрүн 1 сыла дээр уталытан кил-лэри көрүлүөн сөп. Быра-гыраама усулуобуйата ликвиднэй хааччылылаах буолары ирдиир, онуоха сыллаагы бырыһыанын ыс-тааһката 12,29-тан 16 %-на дээр халбантылар.

Калин аны "Госконтракт" дээн судаарыстыбаннай контрагыннан эбэһээстэсти-бэни толоруута кредит баар буолла. Ол эбэтэр государственной уонна му-ниципальной сакааһы толо-рууга куонкуруска, аук-ционга кыттарга кредити

тыла - докумуонары түргэнник көрүү, быһаары-ыны түргэнник үлэһи, ба-айынан-дуолуон махтиэте суох кредити биэри (куон-куруска кыттарга дээн бэ-риллэр 3 млл. солк. суумала-ах кредиттэргэ) уонна кре-дити сабарга хас биерди ки-лийиннэ тус-туһунан бол-дьоһу олохтоһун.

"Россельхозбанк" кредит-тэрин арааһыгар аччыгый бизнесстэх дьонно "Персо-нальный овердрафт" дээн кредит баар. Көһөрү кре-диттэн урагыта - из мунуту-ур суумата килийиннэ сче-тунан барар ыйдаагы орто үбү-харчытын эрииринэн быһыллар. Бу кредит урагы-тынан буолар: кредити ту-гунан да махтиэһэлэһкөн, со-луоктаабыкын, кредит бы-рыһыана изстэх эрэ буол-лаахына ааһылар уонна ки-лийиннэ счеуттар харчы ки-ирдэ даҕаны курдары кре-дити сабан кэбиһиэххэ сөп.

Манна суруллубут кре-дит барыта Дьокуускай ку-оракка уонна улуустарга баар "Россельхозбанк" офиса-рыгар барыларыгар бэриллэр.

2013 сыл - Тыа сири-н сайдыгытын сыла

Саха Республикатын Президент Егор Борисов тыа сири-н биер калым сайына-рар мээрэлэри бигэргэтэр ыйаагы тыа сири-н олохтоох-торун дьылэрин-уоттарын, суолларын-истэрин тупса-рарга, сүөһү ахсаанын суб-сидия биэрэн элбэтэргэ ти-ийэ туһуланар. Государственной бюджет туһунан сокуонунан быһыл тыа хаһаайыстыбатын эйгэ-тигэр республика элбэх үбү-харчыны (инвестиция) көрдө. Ону таһынан нэһили-эһиэлээх пууһарга гааһы киллэрэргэ көрүллэр үп эмиз улаатта.

"Россельхозбанк" биэрэр кредиттэрэ Тыа сири-н сы-лыгар саамай сөпө туһаай-ылааллар. 10 сыл устатыгар "Россельхозбанк" тыа хаһаайыстыбатын табаарын онгортон таһаарааччылар ба-ры категорияларын кытта үлэстэ. Баан кредит ылы-ан бағалахтарга элбэх араас өнгөтү, үбү биэрэр кыада ула-атан турар.

Ол курдук, баан солуюска ууран туран, ыччат сүөһүнү атылаһарга, сааскы-күһүнү хоһуу үлэтигэр, сүөһү тутар комплекстарын (фермалары) тутууга, санардыла, уларытан ту-тууга, дьиз кэргэннэн тэ-риллэр эт-үүт ферматын сайдыгытар, сайыласта-

талларыгар (рефинансиро-вание), тыа сиригэр тыа хаһаайыстыбатыгар сыһы-на суох үлэни-хамнаһы тэ-рийэргэ (холобур, туризм, көрүгт онгортон таһаарар та-баарыгар, эриэнгэ, быто-вой өнгөтү онгорууга, сир аһын сартуопкатыгар, эмгэ-эх оттору хомулан бэлэм-нээһингэ) эмиз кредиттэр бааллар.

Тыа сири-н сайынары сага тизикиски, оборудо-ваниены киллэрэн туһаны-ыттан, үлэ таһаарылаах уонна үрдүк көрдөрүүлээх, элбэх бородууксуулаах бу-оларын хааччылар техноло-гиялары киллэрэртэн быһаччы тутулуктаах. "Рос-сельхозбанк" атылаһар ти-эһикэлэрин, оборудовани-еларын солуюк ууран туран кредит ылаалларыгар судур-гу усулуобуйалары эмиз олохтоур. Холобур, олох-дьаһах хомунаалынай хаһаайыстыбатын кредити-ни өйүүргэ, тыа сиригэр гааһы киллэрингэ уонна со-циальной-култуурунай ха-аччылыта баан эмиз араас кредиттэрдэх.

2020 сыла дээр "Рос-сельхозбанк" сайдыгытын сүрүн хайысхаларын бэли-тээн туран, "Россельхозбанк" ААУо бырабылыанньатын бэрэссэдэтэлэ Дмитрий Па-трушев тыа хаһаайыстыба-тын уонна ону кытта ситим-изэх тэрилтэлэри, аччыгый уонна орто бизнес күүскэ сайдарыгар, тыа сири-н дьон-но олоһун таһыма тупсары-гар "Россельхозбанк" үлэте сүрүн хайыска буолар дээн тоһоҕолоһбута.

2013 сыла биһиги элбэх сыалы-соруугу туруоруна-быт. Олортон сүрүннэргэ - ки-лийиннэрибитин уонна биер-гэ үлэлииргэ кытта үлэни тупсары, ону таһынан тыа хаһаайыстыба-тын онгортон таһаарааччыла-ра ырыһаһа күрөстэһэр кыахтаах буолалларыгар, сири кытта, тыага үлэлиир дьон олоһо-дьаһага тупсары-гар үлэлиир.

"Россельхозбанк" ААУо Саха сири-нээри салаатын уопастыбаннай сибээскэ сулууспата

Биһиги аадырыһыт:
Чурагчы нэһилиэгэ,
Карл Маркс уул., 21/В.
Төлөпүөннэригэр: (41151) 42-
341, 42-963.
Россия иһигэр сибээс-
тэһэр киһи төлөпүөнэ: 8-
800-200-0290 (Россия иһиг-
тэн эрийэр буоллаахына бо-
схо).
Биһиги саайыт:
www.rshbr.ru

ЭБЭР ДАЛИМБИЛ!

Күндү кэргэммин, арабытың элэбитин, СР Сүлүн таһаайысты батын Бачуоттаах үлэһитин, Ветеранын Афанасий Васильевич КУЗЬМИН! 60 саасын туолбут үбүлүүдээх күнтүгүн ис сүрэхпиттэн ийилик-истиик эбэр-далымбыл!

Баҕарабыт кытаанах, доруубуйаны, ситиһилэри, дьолу-соругу.

Эбэрэни кытта кэргэмни, оҕолорун, кийиһтэрин, күтүөттэрин, сөннөрүн.

БИЛЭРИННЕР

26-286.

Требуется представитель в кредитной организации. Резюме отправлять на askins_lu@mail.ru, тел: 8-914-293-98-71.

Олунньу 11 күнүттэн иккүс аманат, көрүүсүнү, оондохот Юлиа Юрьевна Николаева ОДКХ көтүөрүмүтүгүн күн ахсын 10 ч. элэһитин сарылыр Инна, массаж, арыгылааһын, кыраастааһын, хааннаһын сарабыт Билсэр тел: 8-914-270-98-51.

Услуги компьютерщика (с выездом в с. Чурапча) ПК, ноутбуки, периферия. Установка Windows, антивируса, программ, лечение, восстановление данных, наладка паролей, создание сайта, флешки. Тел: 8-984-112-65-74. 8-964-420-29-06.

Анатолий Семенович Кривошапкин аатыгар бариллибит паспорт сүлүгүнүн дьинэ суогунаа аарылар.

Продаю "УАЗ"- охотник 2009 г.в., ОТС, вариант. Тел: 23-822, 8-914-265-52-59.

Петр Юрьевич Леостепен аатыгар бариллибит ЧПФКСИ дьипска (2007-2011сс, Р 25575-Не-дэа) сүлүгүнүн дьинэ суогунаа аарылар.

Николай Иванович Леостепен аатыгар бариллибит паспорт сүлүгүнүн дьинэ суогунаа аарылар.

Продается Тойота - Камри 1996 г.в., ОТС, РФ, 2 хозяина, признан 2012г. Цена - 246 тр. Возможен торг, только в рассрочку. Тел: 8-914-100-60-90.

В связи с утерей паспорта на имя Евдоким Николаевича Погосовой считать недействительным.

Сниму частный дом или квартиру рядом с ул. Ярославской. Тел: 8-914-231-23-56.

Продаю Тойоту - Короллу г/л, 2001 г, в/т 3Е, двигатель исправен. Тел: 8-914-225-71-14.

Тамада, ырыаһыт профессиональной аппаратуранан үбүлүүбү, урууга өтө оҕорор. Тел: 8-964-425-67-87.

Редактор - директор - А.А. ЗАХАРОВ.
Экспертный секретарь, суруу отдела - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Доруубуйа харыстыыла, культура отдела, литературной сотрудник - Н.Н. ПУХОВА.
Быраап отдела - О.В. ТРОФИМОВА.
Экономика, спорт, т/а хаһаайыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.
Ычат, үөрэҕини отдела - Н.Д. БУРЦЕВА.
Корректор - В.Н. ПЕТРОВА.
Верстальщик - Л.К. ПОПОВА.
Бэчээтэһиччилэр - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Хаймат бэчээккэ бариллар графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ барилланы: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакциянай-издательской холбоһука 8.02.2013 с. офсетка бэчээттэннэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сал., Корд. Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаймат издэһэ устэ: оптуурунуука, чаппаһа уонна субуотата тахсар.

БОЛҔОЙУН !!!

"Сага олох" хаһыака 2013 сыл бастакы аһарыгар сурутарбыт ааһааччыларга анаан ыһтылыбыт лотерея түмүгүн таһаарабыт. Сүүйүүлөөхтөр бириэстэригити "Сага олох" РИХ дьийттигэн паспордаах кэлэн ыһаргытыгар ыһырабыт.

1. Планшет - П.Д. Максимова Туора-Күөл.
2. ЖК-телевизор - А.В. Петрова Харбала-П.
3. Электроннай кинигэ - М.Ф. Константинов Мындагай.

4. Фотоаппарат - Н.Р. Тарасова Дьаабыла.
5. Телефон - И.И. Петров Чурапчы, Ярославской аатынан уул., 2 кв 9.

6. Наушник - А.И. Барашкова. Чурапчы, Ефимов аатынан уул., 15.

7. "Чаран" сурунаал - А.В. Гуляев. Чурапчы, Ярославской аатынан уул., 19.

8. "Чаран" сурунаал - М.П. Попова Харбала-П.

9. "Чаран" сурунаал - П.А. Собакин. Дьаабыла.

10. "Чаран" сурунаал - И.Д. Седалищев. Чурапчы, пер. Новая, 9.

11. "Чаран" сурунаал - Х.Д. Дьячковской. Чурапчы, Ньидьили уул., 2 кв 16.

Улуу дьонун-сэргэтин сырдатар "Чаран" сурунаал ааһааччыларын истиилэригэр! "Чаран" аастыт сыла 6-с нүмэригэр биллэриллибит лотереяны ооньотууну олунньу 14 күнүгэр, чаппаһа күнүгэр 7 чаастан "Маарыкчаан" ТРС биэриитигэр көрүн.

"Сага олох" РИХ АУ.

В связи с пожаром административного здания СХПК "Мындагай" призываем глав муниципальных образований, руководителей предприятий и др. юридических, физ. лиц оказать материальную помощь.

Получатель: ВФ СХПК "Мындагай"

ИНН 1430006670

КПП 143001001

Рас/счет 40703810502080705963

К/С 30101810300000000770

АКБ "Алмазэргиэнбанк" ОАО ДО

Чурапча

ЧУРАПЧЫ ОЛОХТООХТОРО!

Эһигини олунньу 12 күнүгэр күнүс 5ч. "Айылы" эһиги "Бары биһиргэ дьинэ кэргэнигэр искусство эйгэтигэр" дьинэ аан бастагынан ыһтылар бырайыак кэнсиэртигэр ыһырабыт.

Кэнсиэргэ А.П. Гоголев аатынан Чурапчытаагы искусство оскуолата, Аксинья, Наталья Посельскаялар ааттарын сүгэр Дьокуускайдаагы хореографическай колледж устудуоннара кытыахтара.

Киири биллэст улахан дьонго - 200 солк, орлорго - 100 солк.

СР тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна, бастакы ыһтылаах оройун Сэбиэтин депутаты, Чурапчы муниципалитет олохтооһо

ОКОНЕШНИКОВ Николай Васильевич уһууһааһын ыһтылаан олохтон туораабытынан кутурданын тирдэллэр:

- Тапталлаах кэргэн, убайа Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан үлэһитигэр Валентина Петровна Максимова, Наталья Васильевна Куликовская, киилэр дьинэ кэргэтигэр Почта коллектива.

- Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Валентина Петровна, орлоругар, сизэригэр Доромов ХЭТ, Профетрой ХЭТ.

- Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан Чурапчытаагы кооператив ветераннар кэргэнигэр Валентина Петровна, орлоругар, сизэригэр "Чурапчы" ТХПК коллектива.

- Күндү аймактара, бырааттара, убайа Оконешиков Николай Васильевич олбугунан кэргэнигэр, орлоругар, кийиһтэригэр, сизэригэр Оконешиков Арман, Семён, Дьаабыт, Убайа орлорун дьинэ кэргэтигэр.

КҮНДҮ БИЛР
ДОЙДУЛААХТАРЫБЫТ!

«Чаран» сурунаал 2013 сыла 1-кы нүмэри табыста. Сурунаал олунньу 11 күнүттэн «Сага олох» РИХ АУ кассатыгар, «Интеллект», «Аартык» маһаһыһнарга, «Баарт» эргээн кииһигэр, биһирдигээн дьонунан атылаанар.

"Сага олох" РИХ АУ.

АКБ "АЛМАЗЭРГИЭНБАНК" ОАО

КРЕДИТ
КОРПОРАТИВНЫЙ

Вступай в корпорацию!

Для держателей зарплатной пластиковой карты Алмазэргиэнбанка.

ОСНОВНЫЕ УСЛОВИЯ

Сроки кредита	до 5 лет
Процентные ставки	18 %
Обеспечение	- до 500 000 руб. - БЕЗ ОБЕСПЕЧЕНИЯ - свыше 500 000 руб. - поручительство 2-х физических лиц или поручительство юридического лица или залог имущества
Сумма	до 3 000 000 рублей
Комиссионный сбор	КОМИССИЙ НЕТ
Документы необходимые для получения кредита	Паспорт гражданина РФ

КӨНӨРҮҮ

"Сага олох" олунньу 2 күнүгэр 14-с нүмэригэр 3-с балаһа "Үтүө киһи туһунан" дьинэ ыстыһаһа 1-кы колонка бэһи аһаһытар "Сага сиригэр маннайгы балерината, эдэркээн Ксения Лыгина" дьинэ "Сага сиригэр маннайгы балерината, эдэркээн Ксения Посельская" дьинэ көннөрөн ааһаргытыгар.

тэра, кыраһаас санаастара, Прасковья, Михаил, Варвара Прокопьевна, Абыя Алексеевна дьинэ кэргэтигэр, Дьаабылааһыгар.

- Ытыктылар аймактара Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан уолугар, кутурданыгэр Владислав, кэргэнигэр Валентина Петровна, орлоругар, сизэригэр, аймактарыгар Корсаковтар.

- Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Валентина Петровна, орлоругар, сизэригэр Наумовтар, Смирновтар, Поповтар, Носовтар.

- Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Валентина Петровна, орлоругар, сизэригэр ыһа ыһаһа, дьуһаһа.

- Тапталлаах убайа Оконешиков Николай Васильевич олохтон туораабытынан күндү дьуһаһаһыгар Наталья Васильевна Куликовская, дьинэ кэргэнигэр Борисовтар, Криковтар.

- Тапталлаах аҕа Николай Васильевич Оконешиков олохтон туораабытынан биһиргэ үлэһит табан-рыһыһыгар Оконешиков Владислав Николаевич "Эрэл" такси коллектива.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улуунун "Сага олох" редакциянай-издательской холбоһук автономнай учреждение, Российской Федерация Роскомнадзор СР управлениитыгар 2012 с.кулун тутар 15 күнүгэр регистрациаламмыт нүмэра - ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сал., Корд. Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор - 41-332, орлоругар - 41-265, 41-358. E-mail: sagaloh@mail.ru

Бэчээккэ саһаас: № 19-20 (10638-10639) Тираж 2187. Хаймат сыаната: 10 солк.

Сага олох

Автор сурутар иһигэр санаа редакция позициялар иһигэр сеп түбүгэр буулбалах. Суруука иһигэр чопчулар иһигэр аһаһыгар эппиэһи автор тус бэйэ сүгэр.

«Манчаары оонньууларын» үрдүк таһымга ытырга аналлаах сыһыарыы

ЫТЫК СҮБЭ БӨЛӨБҮН ЫҢЫРЫЫТА

Убаастабылдах Чурапчы улуунун бары олохтоохторун бийылыгы сыл республикабыттар "Тыа сириг сайдылгыт сыла", улууспутулар "Чол олох" тыа сириг сайдылгыт" сылыннан бислэрмиллибиттеринэн, Боотуруускай улуус төрүтүтэммитэ 375 сылыннан уонна 19-с "Баһылай Манчаары" оонньуулары ытыллыларыннан сибээстэн Чурапчы сэлэниэтин кырдыаастарын Ытык Сүбэтин бөлөҕү ытырабыт.

Бийиги, Чурапчы сэлэниэтин кырдыаастара, төһө да сааһыран олордорбут, төрөөбүт-үөскээбит дойдубут туһа дьон үөһэ ааттаммыт дьаһаллары тэрийиҥэ сүткэннэххэй төрөөһүн, хамсааһын ытылларын өлүүбүт уонна хас биирдэбит тус кылаатын киллэрсэргэ быһаарыныбыт.

Сэлэниэтирбит, бийиги улуус уһук кырыы олохтоохторобут дьэбөккө, тас көстүүбүтү, бэйэбит тутта-хапта сыдыыбытын, олохтун-дьаһахпыттын биллэрдик тутсаран, ыһылыбыты-тобуллубуту хомуйан, сиппэтэри ситэрэн, өрө тардынан, олоор сирбит туһунан үтүө ойдобулу хаалларар инниттэн элэрдий кырдыаастыын олоор уһаайбабытыттан саҕалаан уулуссаларынан, түөлбөлөрүнэн уонна нэһиликтэринэн бары биир юһи курдук төрөөһүннээхтик тахсан ытыллар субуотунньуктарга түмсүүрүн, актыыбынайдык кытыларын!

"Чурапчы-бу спорт туюката" дьон ырыага ылла-нарыны (кырдыга да оннук) спортивнай аата үрдүү туарыгар, оҕолорбут, ычаттарбыт төрөөбүт

дойдуларын үрдүктүк ааттата турдуннар дьон алгы-ыгыт уонна бары хаһаантылааҕар да түмсүүтэхпитин, бииргэ буолуубутун, сомоҕолоһуубутун көрдөрүүдүн!

Боотуруускай улуус төрүтүтэммитэ 375 сылын бөлүстүр Таатта, Амма кэҕэ нэһиликтэро кыттар үблүүбүтэх ыһыаха дьон-чахчы саха төрүт улууһа буоларбытынан, элэрдий-кырдыаастыын бары сахалыы танас тантан, сиэри-туому тутуһан, аламай үрүн күммүт аныгар үөрэ-көтө хаамсыабын, дуоһуна сыһыаныбын!

Ытыгы Чурапчы сэлэниэтин Ытык Сүбө бөлөбүн уопсай муһунарынан биир санаанан ытылыһыа.

ЧУРАПЧЫ УЛУУҢУН ХАМААНДАТЫТТАН "МАНЧААРЫ ООҢЬУУЛАРЫН" ЧЕМПИОННАРА

Таблицаттан көстөрүн курдук барыта спорт национальнай көрүннэригэр 18 төгүл "Манчаары оонньуулары" спартакиада ытыллыбытыттан Чурапчы улууһа биирдэ бастаабы, сэттэтэ иккис, алтата үһүс миэстэни ытыта. Кытаатчы ахсаана бастаабы спартакиадада 253 эбит буоллаҕына, 18-с спартакиадада 1800 киһиэхэ тиийбитэ. Хамаандабыт инниги күөһү сыдыытыгар чемпионнабыт, призердаабыт спортсменнарбыт кыһырсан кылааттара улахан. Чемпионнарынан буолбут спортсменнар (көрүннэригэр):

Сыл	Буолбут сирэ	Чурапчы миэстэ
1968	Дьокуускай	3-с миэстэ
1969	Майа	7-с миэстэ
1971	Дьокуускай	1-кы миэстэ
1973	Дьокуускай	8-с миэстэ
1975	Майа	6-с миэстэ
1977	Майа	3-с миэстэ
1979	Майа	1-кы миэстэ
1981	Майа	3-с миэстэ
1983	Майа	2-с миэстэ
1985	Бүлүү	2-с миэстэ
1987	Амма	2-с миэстэ
1990	Вэрдыгэстээх	2-с миэстэ
1993	Покровская	2-с миэстэ
1995	Төһүлү	2-с миэстэ
1997	Ньурба	3-с миэстэ
1999	Ытык Кул	3-с миэстэ
2005	Майа	3-с миэстэ
2009	Бүлүү	2-с миэстэ

спартакиада, элэрдэргэ Мария Прокопьева-иккис спартакиада, кыргыттарга Павел Стасов-иккис спартакиада, эр дьонго Михаил Филатов-үһүс спартакиада, элэрдэргэ Мария Прокопьева-үһүс спартакиада, кыргыттарга Тамара Стасова-үһүс спартакиада, дьахталларга Павел Стасов-үһүс спартакиада, эр дьонго Станислав Ноговицын-төрдүс спартакиада, элэрдэргэ

Афанасий Илларионов-алтыс спартакиада, 10000 м. Гаврил Нохтунскай-онус спартакиада, 5000 м, 10000 м. Гаврил Нохтунскай-уон бирикс спартакиада, 10000 м. Гаврил Нохтунскай-уон төрдүс спартакиада, 5000 м, 10000 м. Алексей Кардашевская-уон ахсыс спартакиада, 10000 м. Ангелина Петрова-уон бирикс спартакиада, 2000 м, ветераннарга.

МАС ТАРДЫҤЫТА

Степан Алексеев-уон үһүс спартакиада абсолютнай чемпионна. Николай Барашков-уон төрдүс спартакиада, 56 кг. Лука Полюх-уон төрдүс спартакиада, 75 кг, ветераннарга. Александр Сивков-уон алтыс спартакиада, 74 кг. Петр Алексеев-уон сэттис спартакиада, 74 кг. Николай Барашков-уон сэттис спартакиада, 53 кг.

САХАЛЫ МНОГОВОРЬЕ

Степан Алексеев-уон үһүс спартакиада абсолютнай чемпионна, "Манчаары-93" аат хаһаайына.

Улууспут чизин көөүскүүр спортсменнарбыт, утумнаахтык күдүк дьарыктанан 19-с "Манчаары оонньууларын" кыһыллаахтарынан буоларгытыгар баҕарабыт.

ХАПСАҢАЙ

Афанасий Седалищев-бастаабы спартакиада, элэрдэргэ 53 кг. Вячеслав Керлов-бастаабы спартакиада, эр дьонго 58 кг. Юрий Андреев-үһүс спартакиада, эр дьонго 82 кг үөһэ. Сидор Попов-үһүс спартакиада, ветераннарга 82 кг үөһэ. Сидор Полюх-сэттис спартакиада, ветераннарга 70 кг үөһэ. Иннокентий Аяллов-ахсыс спартакиада, эр дьонго 60 кг. Максим Васильев-тохсус спартакиада, эр дьонго 82 кг. Кирилл Захаров-онус спартакиада, эр дьонго 70 кг үөһэ. Максим Васильев-онус спартакиада, эр дьонго 82 кг үөһэ. Кирилл Захаров-уон иккис спартакиада, эр дьонго 80 кг. Эрчимэн Макаров-уон үһүс спартакиада, эр дьонго 55 кг. Семен Макаров-уон төрдүс спартакиада, ветераннарга 65 кг. Анатолий Андреев-уон алтыс спартакиада, эр дьонго 80 кг үөһэ. Василий Уйгуров-уон сэттис спартакиада, эр дьонго 62 кг. Василий Стручков-уон сэттис спартакиада, эр дьонго 70 кг. Станислав Захаров-уон сэттис спартакиада, 80 кг.

спартакиада, элэрдэргэ Егор Оконешников-онус спартакиада, элэрдэргэ

ЫҤАҢА

Василий Посельская-бастаабы спартакиада, элэрдэргэ Иван Захаров-үһүс спартакиада, эр дьонго. Николай Адамов-алтыс спартакиада, эр дьонго. Николай Адамов-сэттис спартакиада, эр дьонго.

КҮӨБӨХ

Иван Гурьев-үһүс спартакиада, элэрдэргэ Дмитрий Давыдов-үһүс спартакиада, ветераннарга. Дмитрий Давыдов-төрдүс спартакиада, ветераннарга. Иван Захаров-төрдүс спартакиада, эр дьонго. Иван Чирков-бэйис спарта-

киада, элэрдэргэ Николай Адамов-сэттис спартакиада, эр дьонго. Иван Сергеев-тохсус спартакиада, элэрдэргэ. **Үс көрүн түмүгүнэн** Николай Адамов-сэттис спартакиада, эр дьонго. Иван Сергеев-тохсус спартакиада, элэрдэргэ.

ОҢУНАН ЫТЫТЫ

Николай Оконешников-бастаабы спартакиада, элэрдэргэ Александра Христофорова-бастаабы спартакиада, кыргыттарга. Павел Стасов-бастаабы спартакиада, эр дьонго. Ульяна Сидорова-бастаабы спартакиада, дьахталларга. Николай Захаров-иккис

Чурапчы хамаандата Бүлүүгэ.

НАЦИОНАЛЬНАЙ

Кыһыы

Василий Посельская-бастаабы спартакиада, элэрдэргэ Иван Захаров-үһүс спартакиада, эр дьонго. Иван Сергеев-тохсус спар-

Закрепление наследов, предприятий, организаций и учреждений Чурапчинского улуса за командами участниками XIX Спартакиады "Игры Манчаары"

№	Наименования улусов, районов	Наименования наследов, предприятий и организаций Чурапчинского улуса	Глава наслега, руководитель предприятия
1.	Абыйский улус	МО «Маарькчанский»	Смирников Г.В.
2.	Алданский район	МО «Кытанакский наслег»	Игнатьев И.П.
3.	Аллаховский улус	Чурапчинский филиал ГУП «СХК РС (Я)»	Савин Н.И.
4.	Амгинский улус	МО «Телецкий наслег»	Аммосов Н.И.
5.	Алдарский улус	ДО «Россельхозбанк»	Макарова В.В.
6.	Булдунский улус	ЦРБ	Коркин А.И.
7.	Верхневилюйский улус	МО «Мугудайский наслег»	Пермяков К.И.
8.	Верхнеколымский улус	ДО «Сбербанк РФ»	Сивилева А.И.
9.	Верхоянский улус	ЧСОИ №1 имени С.А. Новгородова	Павлова Т.В.
10.	Вилуйский улус	МО «Хаяхский наслег»	Дорофеев А.П.
11.	Горный улус	МО «Болугурский наслег»	Николаев И.И.
12.	Жиганский улус	Управление ветеринарии	Старостин П.И.
13.	Кобякский улус	ООО «Дорожник»	Владимиров Г.Г.
14.	Левский улус	МО «Соловьевский наслег»	Кропикова М.Ф.
15.	Мегит - Кангаласский улус	МО «Аларский наслег»	Попов Н.П.
16.	Мирнинский район	МО «Хатынский наслег»	Атласова У.Н.
17.	Момский улус	Управление социальной защиты	Елисеева П.Д.
18.	Намский улус	МО «Холмогорский наслег»	Дьячковский Д.Д.
19.	Нерюнговский район	МО «Ожунский наслег»	Ефремова Л.В.
20.	Нижнеколымский улус	ЧСОИ №2 имени И.М. Павлова	Дьячковский М.В.
21.	Норильский улус	МО «Сызганский наслег»	Сивилев Е.А.
22.	Оймяконский улус	Чурапчинская гимназия имени С.К. Макарова	Посельский Ю.П.
23.	Олекминский улус	МО «Чайковский наслег»	Адамова Т.В.
24.	Оленекский улус	ЧПФКБС	Готовцев И.И.
25.	Среднеколымский улус	ЧРССОИИ имени Д.П. Коркина	Гуляев Н.Н.
26.	Сунтарский улус	МО «Болтогонский наслег»	Попов Н.Н.
27.	Таттинский улус	МО «Арылахский наслег»	Сыромятников Н.Е.
28.	Томпонский улус	МУПК	Попов В.В.
29.	Усть - Алданский улус	МО «Бахетский наслег»	Барашков И.Ф.
30.	Усть - Майский улус	Управление образования	Чичигинцев К.К.
31.	Усть - Янский улус	ДО «Алматергэбанк»	Пудов В.В.
32.	Хангаласский улус	МО «Хадарский наслег»	Степанов А.А.
33.	Эвэн - Быгантайский улус	Пенсионный фонд	Христофорова В.С.
34.	Город Якутск	МО «Чурапчинский наслег»	Саргышев С.А.
35.	Поселок Жатай	Управление сельского хозяйства	Физатов А.С.
36.	Сборная команда центральных ВУЗ - ол	Чурапчинский колледж	Попов Е.В.

ТЫЫНАН КҮРЭХТЭНИИ ТЭРИЛЛИЭБЭ

Көһүн сымаларга бииһи улууспуттар тыһан устууа күрэхтэһиһэр тэрээһиннээхтик, быһааннахтык ытыллылар. Улуус иһин эрэ буолбакка республикатааҕа таһымнаах күрэхтэр буолу-талаатылар. Спорт бу көрүнүүн тэрийээччилэринэн, өйөҕүлэринэн Алартан Д. М. Пестряков, Төлүөгөн В. В. Смирников, Чурапчы салтан-наһааһан П. Д. Гуляев, Мугудайтан К. И. Пермяков буол-лаллар. Мэлдьи ситиһиллээх-тик кыттар, иһинки сымалар Василий Степанов Иван Пер-мяков, Гаврил Нохтунский, Данил Пестряков, Владимир Мохначевский, о. д. а. курдук

көрдөрөр сыалтан федерация тэрийбигинэн тыһан устуу күрэхтэһиһэ ытыллылар. Күрэх сааһынан араарыллан 3 бөлүгүнэн буолуоҕа. 40-гар дьэри, 40-тан 50-гар дьэри, 50-тан 60-гар дьэри бөлөхтөр 2 км, 60-тан үөһэ саастаах-тар 1 км куталаһаахтара. Стартан баран 400 м көнөтүк, онтон анал быһаах аһылы-лыбыт 200 м радиустаах ар-пимтани 2 км устааччылар аһыста, 1 км устааччылар үстэ эрийбэхтэ. Ити үтүрүйсэ сымдыбаттарыгар анаан сөгүһүллар. Түмүк биһрдий-лээн уонна хамаанданан таһаарыллылар. Бүтэһиккэ мунутуур кыайылааҕы быһаарар күрэхтэһиһи бу-луоҕа. Спортсмен бэйэтэ таһаарыстаах ханнык баҕарар мас тыһан устара көтүлү-лэһэр.

Бу улахан күрэх тэрий-игэ бөлөһүнэн сыаллаах Дьо-куускайга күрэхтэһиһи, иһин эһэр улуустар күрэхтэһиһи-рэ ытыллылар. Чугас күүлэрдээх, Амаа өрүстээх нэһиликтэр тыһи спорттар болрохто ууран дьарыстана-лара, күрэхтэһиһиһи ыты-таллара наада. Сахалар бы-лыр-былырыһтан туттар ты-һан устууу сайыннара-быт, араас дьаһаллары тэ-рийэригэр наада.

А. СЛЕПЦОВ.

ГИРЕВИКТЭР БЭЛЭМНЭНЭЛЛЭР

Гиревни аһыһа улуус сүүмэрдэммит хамаандата дьарык бас-тамы түһүмэһин Одьулуунга бардыта. Соторутааҕа ытыллыбыт Н. И. Решетников аатыр Чурапчы улуунун гиревни аһыһа фе-дерациятын кубок республикатааҕа күрэхтэһиһэ үһүс миһтэни ылбыта.

Хамаанда олунуу 4-16 күнүгүгэр дьарыктаныы иккис түһүмэһи Дьоккуускайга "Модун" спортнай кинигэ барыа. Би-лиһин кинилэр "Урожай" спортнай общество Чурапчытааҕа сала-атын үлэһитэ Дьулустаан Егоров салатаһан эрийбэ сымдылар. Барыта 22 спортсмен-19 эр киһи, 3 дьахтар дьарыктанар. "Сайсары" гостиница олохтор. Дьарык күнү 3-үс ытыллар. Күгүтэ үстэ-биһрдэ гостиница, иккис "Модунга" аһыһалар.

Дьарык бу иккис түһүмэһин улуус дьаһалтаһын спорка управле-ниһиһи начальнига М. С. Игнатьев, улуустааҕы тирэ спордун феде-рациятын председателэ П. И. Старостин эрдэтэн кэпсэтиһэн, бы-лааннан ытыраллар.

ВETERАНААР СЫҔЫАРЫЛЫННЫЛАР

Улуус сүүмэрдэммит хамаандата "Манчаары оһуууларыгар" бэлэмнээһиһэр көрүтүһүнэн кэтээн көрөр хаһыһыһалар тэри-лиһалар. Итиннэ спорт ветераннарыттан манньк дьоннор сымды-рыһыһылар:

Халсаарыга-Р. В. Неустров, С. П. Макаров, Атах оһуууларыгар-В. Н. Кривошапкин, Н. Н. Адамов, Ох саһан ытыһа-С. С. Морфун, Ж. И. Васильев, Буудьһанан ытыһа-И. Г. Макаров, Е. В. Пудов, Гиревни аһыһа-И. М. Лазарев, П. Н. Калачев, Мас тардыһыһыгар-Г. К. Барашков, Л. Л. Попов, Чэччэки атлетика, многоборье-Е. К. Абрамов, В. С. Дьоннов, Кинилэр дьарык хаһыһыһын хонтуруулаһаахтара, сүбэ-ама биһриһтэрэ, тустуах федерациялары кытары үлэһиһтэрэ. Уон-сай хонтурууу ветеран-спортсменнар сөбүтүһүн председателэ Г. С. Платонов олохтооҕа.

"СО" көрр.

ТУПСАҔАЙ, КЭРЭ КӨСТҮҮЛЭЭХ ДЫИЭ

көстүр дьылэһэр көрөр. Дьылэһэр хаһыһыһы Николай Степанович ОДЬКХ үлэһитэ, кэргэнэ Снежана Васильевна учуутал Эдэр ыал Эрчим дьон уоһаах-тар. Дьылэһэр 2 этээстээх, 116 кв. м иһтээх. 2009 сылтан бөрөһүнэ кэрдэ-ниһэн бөлөһүнэн барбыт-тар. Вайаһиһи күүстэри-нэн таһынан "Кедр" пио-рамаларыгар хайыттар-быттар. Дьылэһэр бөрөһүнэ

күннэ бөрөһүнэ, нэһиһтэ-тэргэ тутуу күүсэ ытыһалар буолла. Маньаха тас көстүүлэрэ, хаачыһыһалара тупсан иһэрэ үөрдэр. Боотуруускай улуус төрүтүтэммитэ 375 сылын үбүлүөй, "Манчаары оһууу-лара" бийиһи улууспуттар ыты-тылларыһан, дьылэ-уот, улууса бөрөдүкүтээх, ыраас, тупсаҕай буоларыгар улахан үлэ барыа-таах. Дьомкут-сэргэһит бу ула-хан дьаһаллары бэлэмнээх көрсөргө дьулуһаллар. Элбэх ытырыһы таһаста. Сылаас кэм кэллэһинэ үлэ тигинэһи барыа-таах.

Хатыһы нэһиһтэ улуустан чутас сытарыһан элбэх ыалдыт сымдыра күүтүлэр. Улуус тэ-рийэр комиссияһын быһаары-тыһан Мирэй улуунун делега-циятын түһэриһтэрэ. Бэлэм-ниһи үлэһит быһааннан саһаа-тылар. Улуусалары бөрөдүк-тэһиһтэ, мас, сибээки олодуу-тугар, дьылэ-уот тупсаҕай көрүтүһү буолууттар биһрдэ ытыһан үлэһиһтэрэ.

Федеральнай суолтан арах-сан Хатыһа кийиһтэ бастаһы-нан Бараш-Балаһалары бэлэмнээтэ Алексей СЛЕПЦОВ.

Балаһалары бэлэмнээтэ Алексей СЛЕПЦОВ.